

PLANINITIATIV

Planinitiativ for Del av gnr/bnr 52/7 og 52/15, Birkeland steinbrudd, Kyrkjefjellet
Utarbeidet av Head Energy UP AS
Datert 27.05.2021, rev. 11.06.2021

Ansvarlige

Fagkyndig	Firma	Head Energy UP AS
	Kontaktperson	Camilla Bø
	E-post	camilla.bo@headenergy.no
	Telefon	482 94 625
Forslagsstiller	Firma	Fredrik Skurve Maskin AS
	Kontaktperson	Fredrik Skurve
	E-post	-
	Telefon	907 27 605
Hjemmelshaver	Navn	Svein Solberg
	E-post	-
	Telefon	970 32 852

Informasjon om planinitiativet

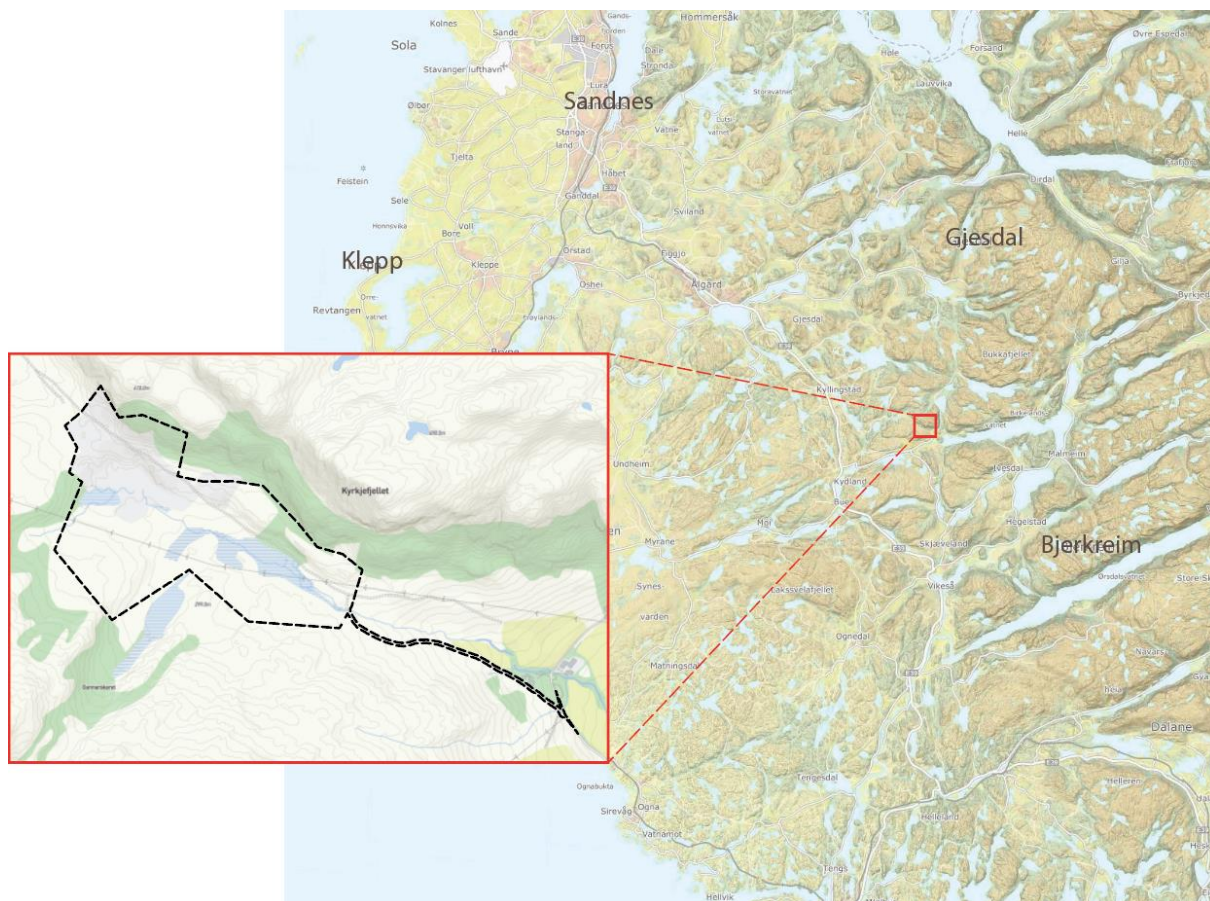
Formålet med planen

Hensikten med planforslaget er å utvide eksisterende steinbrudd på Birkeland, hvor Fredrik Skurve Maskin AS i dag har konsesjon etter mineralloven til å drive dagens steinbrudd. En vil legge til rette for nye områder til råstoffutvinning i tilknytning til eksisterende steinbrudd og arealer for massedeponi som etappevis vil tilbakeføres til landbruk, samt tilrettelegging for rensepark.

Planområdet og omgivelsene

Planavgrensning og lokalisering

Planområdet omfatter deler av eiendommene gnr/bnr 52/7 og 52/15, og er lokalisert like ved Kyrkjefjellet som ligger ca. 8,0 km nord for Vikeså. Foreslått planavgrensning omfatter et areal på ca. 190 daa.

Figur 1: Planområdets lokalisering med forslag til plangrense.

Beskrivelse av planområdet

Foreslått planområde omfatter deler av åssidene og dalsøkket mellom Blifjellet og Kyrkjefjellet. Terrengstigningen stiger fra ca. kote 280 i sør og opp til ca. kote 375 i nordøst. Den bratteste stigningen i nordøst opp mot Kyrkjefjellet.

Arealer innenfor planavgrensning består av en blanding av myr, fastmark og bart fjell. Iht. arealbrukskart er deler av området jordbruksareal i form av innmarksbeite. Det er registrert skogsområder med uproduktiv skog i områdene rundt, men som man kan se ut fra flyfoto er det lite skog i området i dag. Det er ikke knyttet spesielle landskapsinteresser eller landskapsvern, til området. Det er heller ikke funnet registreringer til friluftslivsinteresser.

Det er ingen bebyggelse innenfor området eller i tiliggende områder. Nærmeste bolighus ligger ca. 750 meter sørøst for planavgrensningen.

Det er ikke registrert viktige naturtyper innenfor eller i tilknytning til foreslått planområde. Det er registrert en rødlisteart innenfor området i form av en observasjon av en hønsehauk i 2011. Det er ikke registrert andre rødlistede fugler i planområdet eller omkringliggende områder. Det er heller ikke registrert leve- eller hekkeområder i tilknytning til områder, og heller ikke viltområder.

Området ligger innenfor verneplan for Bjerkreimsvassdraget, hvor verneplanen omfatter et totalt areal på 703 km².

Det er ikke registrert fornminner, kulturminner eller kulturlandskap i eller i tilknytning til området.

Figur 2: Flyfoto med foreslått planavgrensning.

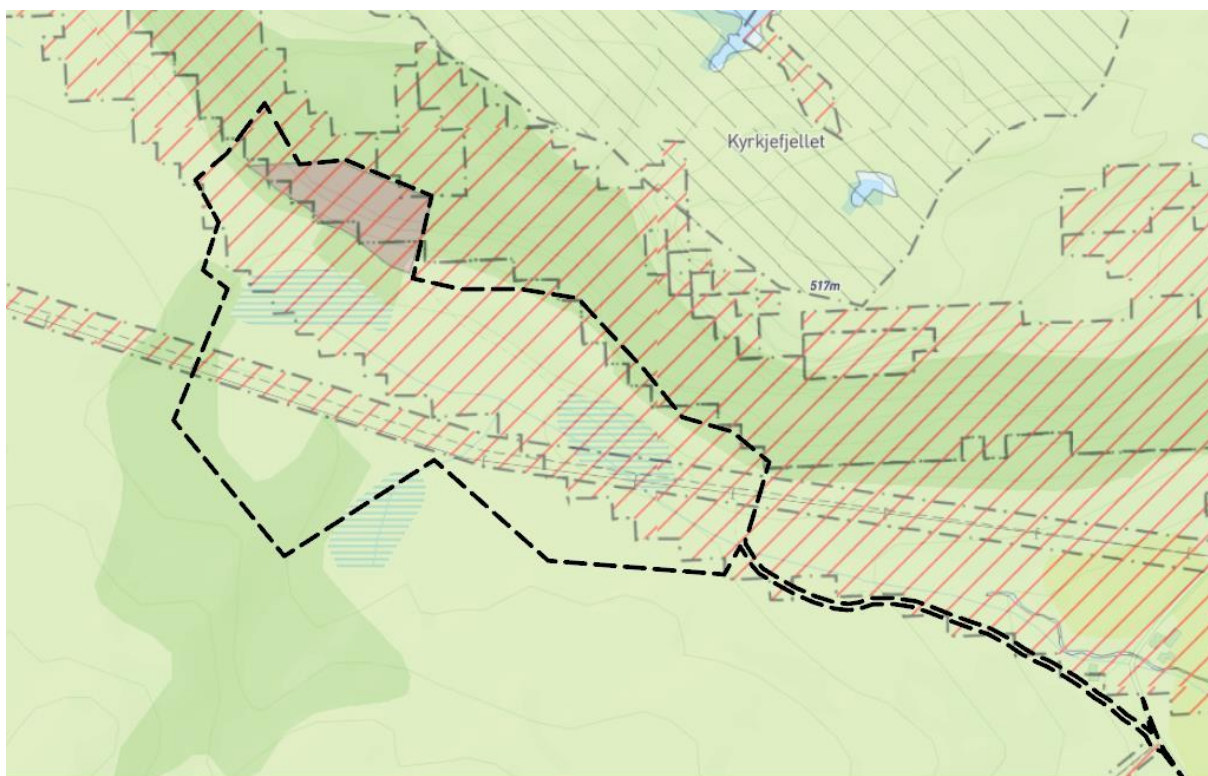
Plansituasjon og føringer

Overordnede planer og føringer

- Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag – planområdet ligger innenfor verneplan for Bjerkreimsvassdraget.

Kommuneplan for Bjerkreim 2014-2026

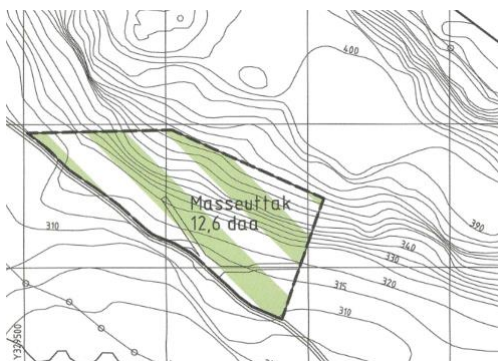
I gjeldende kommuneplan er planområdet disponert til LNF-område. Planområdet grenser mot areal avsatt til råstoffutvinning. Kraftlinje med tilhørende buffersoner som krysser området er disponert som faresone høyspenningsanlegg. Store deler av området ligger innenfor faresone for ras, med både fare for snøskred og steinsprang.

Figur 3: Utsnitt fra gjeldende kommuneplan med foreslått planavgrensning.

Gjeldende reguleringsplaner

Foreslått planområde er i utgangspunktet uregulert, for utenom et areal i nord som omfatter plan nr. 2010006 Reguleringsplan for Steinbrudd Birkeland som ble vedtatt i 2011. Området er på ca. 12,6 daa, og er regulert til kombinert formål av LNF-område og masseuttak, hvor areal til masseuttak skal tilbakeføres til landbruksområde etter endt drift.

Figur 4: Utsnitt fra plan nr. 2010006 Reguleringsplan for Steinbrudd Birkeland.

Pågående planarbeid

Det er ingen pågående planarbeid innenfor planområdet eller i tilknytning til området.

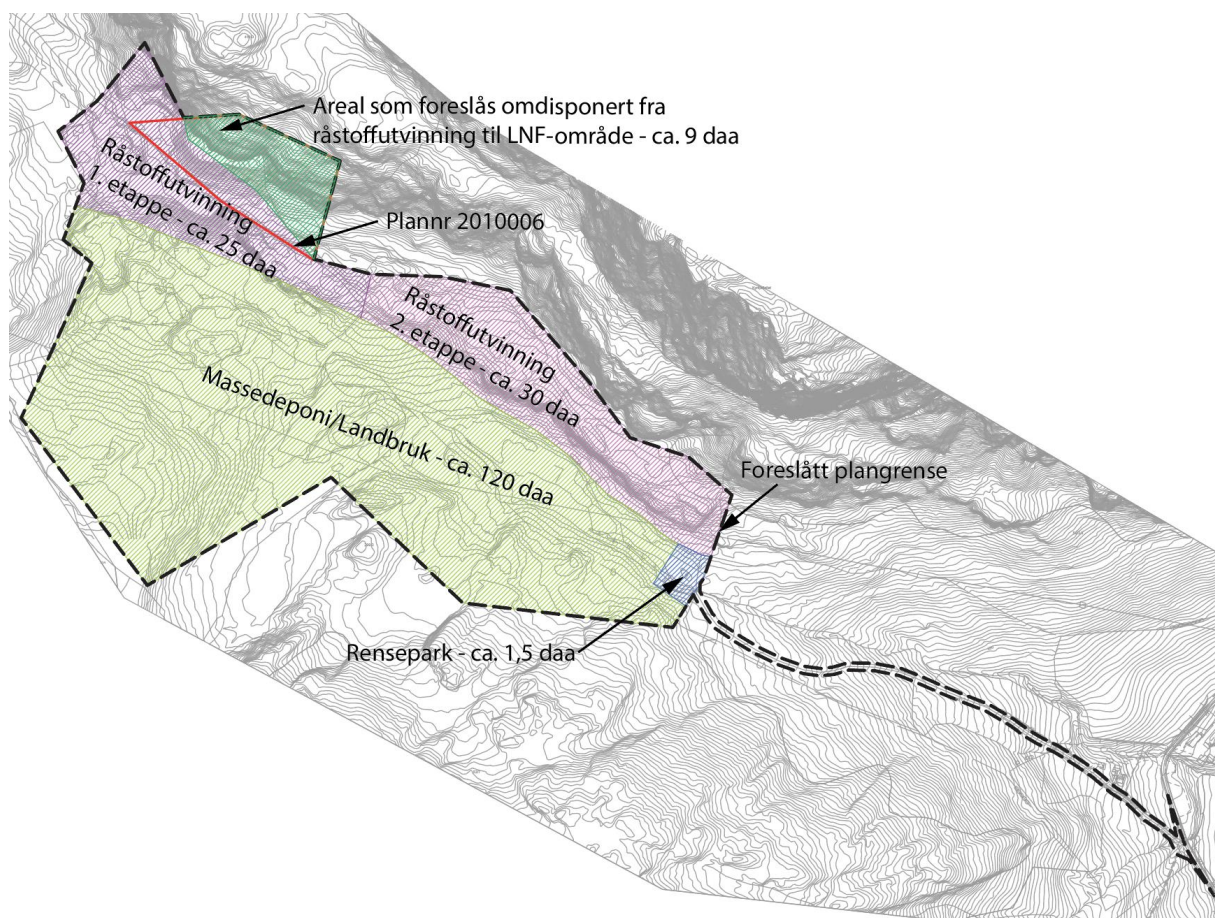
Kort presentasjon av prosjekt/planidé

Hensikten med planen er å tilrettelegge for utvidelse av Birkeland steinbrudd hvor det i dag tas ut løstein, samtidig som deler av dagens regulerte masseuttak kan omgjøres til landbruksformål. Deler av dagens regulerte masseuttak omfatter en fjellvegg hvor inngrep vil bli svært eksponert, mens en ved gjennomførelse av foreslått plan i stedet vil kunne ta ut masser i lavereliggende terreng. Ved tilrettelegging for uttak av mer masse vil en også kunne

sikre tilstrekkelig areal for manøvrering av større anleggsmaskiner og deponering av masser, som det ikke avsatt nok areal til i gjeldende plan fra 2011.

I forbindelse med planinitiativet har SINTEF Community utført testing av steinen i området, og prøvene viser at steinen er av svært god kvalitet både med tanke på styrke, tetthet og fargestyrke. Rapporten er vedlagt planinitiativet. Forutsetningene for utvidelse er dermed gode.

Det er laget en foreløpig tenkt disponering av planområdet, og området som allerede er regulert. Områder avsatt til råstoffutvinning er plassert iht. hvor en har registrert de beste forekomstene av stein. Det planlegges uttak av masser i to etapper på til sammen ca. 55 daa. Arealer markert som massedeponi/landbruk omfatter ca. 120 daa, og vil benyttes som massedeponi før det tilbakeføres til landbruksjord. Lengst mot sørøst vil det tilrettelegges for rensepark på ca. 1,5 daa.

Figur 5: Foreløpig plan for disponering av området.

Steinen som tas ut fra dagens steinbrudd har jevne naturlige bruddflater uten mange merker etter knusing, og er etterspurt i markedet og er bl.a. levert i stort omfang til offentlige vegprosjekter. I deler av området for ønsket utvidelse er det en bergart med lagdeling som er en forekomst som kan tas ut og benyttes til natursteinsmurer. Fraksjoner som ikke kan benyttes til løing kan knuses og benyttes til andre formål som f.eks. bakfyll.

Det er etterspørsel for og behov for denne typen masser i regionen. Ved anlegning av ny E39 kan det benyttes løstein/masser fra planområdet. Dersom dette blir aktuelt vil en få kort avstand fra uttak til anleggsområde, som igjen vil gi lite transportarbeid.

Det er i dag anlagt veg med avkjørsel fra Birkelandsvegen, som også vil brukes som adkomstveg ved gjennomføring av planen. Det er i dag svært begrenset bruk av vegen, og det er forventet at gjennomføring av tiltak kun vil medføre små endringer i behov for transportarbeid.

Virkninger på omgivelsene

Gjennomføring av planen vil medføre større terrenginngrep, og dermed også landskapsendringer. Samtidig vil tiltaket medføre muligheten for at en kan unngå terrenginngrep på de bratteste partiene av Kyrkjefjellet som også vil være mest eksponert med tanke på både nær- og fjernvirkning. Dette vil utredes i planarbeidet.

Det går en kraftlinje gjennom foreslått planområdet som må hensyntas i planarbeidet.

Drift av tiltaket kan medføre risiko for partikkelavrenning, og overvannshåndtering med tilhørende tiltak vil utredes og sikres i planarbeidet.

Samfunnssikkerhet – risiko og sårbarhet

Deler av planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred og steinsprang. Reell fare for skred og ras vil utredes og evt. behov for avbøtende tiltak avklares av fagkyndig i et planarbeid.

Knusing av stein i forbindelse med drift vil kunne medføre støy og støv. Med tanke på støy befinner tiltaket seg så langt fra støyfølsom bebyggelse at denne ikke vil påvirkes. Støvhensyn vil utredes i planens ROS-analyse og ellers ivaretas i planarbeidet.

Konsekvensutredning

Iht. Konsekvensutredningsforskriftens § 6 b) skal reguleringsplaner som omfattes av vedlegg I utredes. Punkt 19 i vedlegget omhandler bl.a. masseuttak, hvor det angis at uttak på minst 200 daa eller som omfatter mer enn 2 millioner kubikk masse skal konsekvensutredes. Foreslått tiltaks størrelse og omfang vil være mindre enn dette, og omfattes dermed ikke av § 6.

Iht. § 8 i forskriften skal planer i vedlegg II konsekvensutredes, men ikke ha planprogram, dersom de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn iht. § 10. Iht. punkt 2a i vedlegget, som omfatter mineraluttak, er tiltakets lokalisering og dets påvirkning på omgivelsene derfor vurdert etter § 10 a-h under.

- a) *Verneområder etter naturmangfoldloven eller markaloven, utvalgte naturtyper, prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven.*

Iht. beskrivelse av planområdet i planinitiativet er det to forhold som er aktuelle å vurdere med tanke på punkt a:

- Planområdet ligger innenfor verneplan for Bjerkreimsvassdraget
- En registrert rødlistart

Iht. «Når skal tiltak i vedlegg II konsekvensutredes? Vurdering etter § 10 i forskrift om konsekvensutredninger» er det i hovedsak vassdragsbeltet og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene som skal ivaretas. Planområdet omfatter deler av en sidebekk/sideelv som renner ned til Birkelandsvatnet. Foreslått tiltak vil medføre uttak av masser som igjen vil medføre endringer i landskapet. Samtidig vil gjennomføring av tiltaket

medføre uttak av masser i de mer lavtliggende områdene. En vil kunne unngå at de mest eksponerte områdene, hvor det i dag kan tas ut masser, omgjøres til landbruk.

Innenfor planområdet er det ikke registrert hverken store kulturminneverdier eller viktige friluftsinnteresser. Med tanke på naturverdier er det registrert en rødlisteart, men ellers ingen andre registrerte naturverdier.

- b) Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv.*

Det er registrert en rødlisteart innenfor området i form av en næringssøkende hønselhauk. Det er ikke registrert andre rødlistede fuglearter i området. Det er ikke funnet registreringer på at området blir brukt som hekkeområde. Hønselhaukers leveområder er gjerne knyttet til eldre barskog, og det er ikke skogsområder innenfor planområdet.

- c) Statlige planretningslinjer, planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av pbl. eller rikspolitiske bestemmelser og retningslinjer.*

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag vil omfatte dette tiltaket da det ligger innenfor verneplan for vassdrag, ref. pkt. a.

- d) Større omdisponering av områder avsatt til LNF-formål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet.*

Planområdet er i hovedsak disponert til LNF-område. Ved gjennomførelse av plan vil området etappevis tilbakeføres til landbruk gjerne med høyere kvalitet enn dagens, og vurderes dermed til å ikke ha negativ innvirkning på landbruksinteresser.

- e) Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet.*

Det er ikke kjent forurensning eller andre miljøbelastninger innen planområdet.

- f) Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning.*

Et masseuttak vil medføre lokal støy og støv i driftstid. Tiltaket ligger langt fra bebyggelse samtidig som det er kjente metoder for å begrense virkninger slik at gjennomførelse av tiltaket ikke vil gi konsekvenser for befolkningens helse.

- g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp.*

Gjennomførelse av planen vil ikke medføre vesentlig forurensning eller klimagassutslipp.

- h) Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.*

Deler av planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred og steinsprang. Ras-/skredfare vil utredes i et planarbeid, og ved behov vil det være kjente avbøtende tiltak som kan gjennomføres. Det er ingen andre godkjente planer/tiltak eller eksisterende anlegg og bebyggelse som vil påvirkes mht. ras-/skredfare.

Oppsummering

Tiltaket vurderes, iht. KU-forskriftens § 10, til å kunne utløse krav om konsekvensutredning. Dersom det utløses krav om KU etter § 8 og § 10 er det ikke nødvendig å utarbeide

planprogram. Følgende tema vurderes til å være aktuelle i en eventuell konsekvensutredning:

- Landskap
- Biologisk mangfold/naturmangfold
- Avrenning og overvannshåndtering

Ras-/og skredfare vil avklares og utredes av fagkyndige i planens ROS-analyse.

Planprosessen og samarbeid/medvirkning

Planforslaget vil bli varslet og hørt iht. gode prosedyrer etter plan- og bygningsloven. Planforslaget vurderes ikke å berøre særskilte offentlige organer.

Vedlegg

1. Prøvingsrapport «Natursteinstesting Birkelandsstein» av SINTEF
2. Vurdering av masser av Mellemstrand Anleggsservice